ЦЕНТЪР ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Утвърждавам:

Декан:……..

ED412

РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

Актуал.: Протокол №5/28.09.2022г. на УНС-ЦХН

Лектор: проф. д-р Мария Алексиева

гл. ас. д-р Златина Димитрова

АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина е насочена към формиране на професионални компетентности в областта на интеркултурното образование. Програмата разглежда актуалните тенденции в областта на мултикултурализма, като предлага теоретични познания и анализ на съвременни социокултурни, психологически и езикови проблеми, с които се сблъскват децата от различни етнически групи в процеса на образователна адаптация. Акцентира се на взаимоотношенията „ученик – ученик“, „учител – ученик“ и „учител – родител“ в посока създаване на толерантна мултикултурна образователна среда.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ИЗХОДНИ УЧЕБНИ РЕЗУЛТАТИ

Основна цел на учебната дисциплина е студентите да придобият знания, умения, нагласи и отношение за работа в мултикултурна образователна среда.

Като изходни **учебни резултати** се очаква студентите да:

- боравят с основни теоретични понятия;
- познават социокултурните особености на различните етнически групи и мигрантски общности у нас;
- владеят педагогически подходи, методи и техники за работа в хетерогенна среда и подпомагат социалната интеграция;
- познават различни подходи и методи за обучение на деца и ученици, за които българският език не е майчин;
- познават подходи за приобщаване на родителите в живота на образователната общност.

ПРЕДПОСТАВКИ

Учебната дисциплина е в пряка връзка с други базови дисциплини – педагогическа етика, теория на възпитанието, основи на началната училищна педагогика и др.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

Образователна програма	Статут	Кредити	Дистанционно обучение				Редовно обучение			Задочно обучение		
Работа в мултикултурна среда	**Факултативна учебна дисциплина**	**2**	***Пр.***	***л***	***с***	***общо***	***л***	***с***	***общо***	***л***	***с***	***общо***
							10	10	20	10		10

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

А. ЛЕКЦИИ

Тема 1. Теоретични основи на мултикултурното образование

Ключови думи: мултикултурализъм, култура, етническа идентичност, малцинство, интеркултурно образование

Тема 2. Етнически, религиозни и социални аспекти на мултикултурната среда у нас

Ключови думи: етническа принадлежност, религия, бит, култура

Тема 3. Специфика и организация на педагогическите взаимодействия в условия на мултикултурност

Ключови думи: образователна интеграция, равен достъп, културна идентичност

Тема 4. Подходи, методи и техники за работа с деца и ученици в мултикултурна образователна среда

Ключови думи: интерактивни методи, общуване, активно слушане

Тема 5. Педагогически инструментариум за обучение и ограмотяване на деца и ученици билингви в мултикултурна среда

Ключови думи: билингвизъм, активни методи, игрови подход, български език

Тема 6. Стратегии за ефективна комуникация между семейството и училището

Ключови думи: семейство, традиции, сътрудничество, ученик, учител, училище

Тема 7. Успешни практики за работа в мултикултурна образователна среда

Ключови думи: иновативен подход, превенция на отпадането, модели, партньорстсво, ученици, родители, учители

Тема 8. Как да изработим стратегия за работа в мултикултурна образователна среда

Ключови думи: модел, преодоляване на предразсъдъците, толерантност

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Учебното съдържание по дисциплината е ориентирано към смесения тип обучение, което се характеризира с интегриране на разнообразни информационни и комуникационни технологии и традиционни и интерактивни методи на преподаване.

С цел да се провокира мисленето на студентите, както и да се мотивира участието им в хода на работата по време на лекциите се използва т.нар. интерактивна лекция. Тя дава възможност по дадена тема студентите да работят по групи или самостоятелно върху определена част от съдържанието, да участват в дискусии, да представят свои разработки по поставени от преподавателя задачи.

Курсът е разработен в електронен вид. Качен е в обучителната платформа MOODLE и осигурява достъп на студентите по всяко време и място до учебните материали – теоретични и практически.

В платформата курсът на обучение е представен чрез ресурси под формата на теоретични материали, PowerPoint презентации, връзки към интернет сайтове, електронни списания, е-книги, електронна библиотека на БСУ, видео материали и др. ресурси.и др., и чрез разнообразни дейности за студентите - уроци, тестове, форуми за обсъждане.

МЕТОДИ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Критерии за оценяване*

1. Критерии за допускане до изпит.

До изпит се допускат студенти, които са:

- разработили материали, възложени за изпълнение по време на семестъра;
- разработили учебно-познавателна задача, възложена от преподавателя.

2. Семестриален изпит

- провежда се под формата на представяне и защита на учебно-познавателна задача по тема, възложена от преподавателя.

3. Метод на формиране на семестриалната оценка

Крайната оценка по дисциплината се формира въз основа на всички изпълнени задания по дисциплината в указаните за това срокове, като 30 % е тежестта на оценката е от защитата на курсовия проект.

*Забележка:

Цялостна информация, свързана с описание на курса, очаквания към обучаемите, съдържание на курса, начин за получаване на студентските кредити по дисциплината, изпитен въпросник, литература за подготовка за изпита, оценяване по дисциплината са представени в електронния вариант на курса в MOODLE.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Алексиева, М., Модел за изграждане на мултикултурна образователна среда в началното училище. Бургас, 2016.

2. Алексиева, М., Идеен вариант на модел за изграждане на мултикултурна образователна среда. В: „Педагогически алманах“, УИ „Св. св. Кирил и Методий“, ВТ, 2016.

3. Алексиева, М., Образователен модул „Организиране на взаимодействията „семейство – училище” в условията на мултикултурност”, Фондация Програма „Стъпка по Стъпка“, София, 2014.

4. Герджикова, Н., Теория на мултикултурното образование, София, 2015.

5. Герджикова, Н., Мултикултурна педагогическа компетентност на началния учител. С: „i-Продължаващо образование“, 2016.

6. Герджикова, Н., Нагласи към мултилингвизма на български учители, работещи в мултикултурна социална среда. Психологията с лице към социалните проблеми. София, 2016.

7. Иванов, И., Интеркултурно образование – курс лекции. Аксиос, 1999., достъпно на file:///C:/Users/User/Downloads/Interculturno-Obrazovanie-lekcii.pdf

8. Иванова, И. ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ СПРЯМО РЕЧТА НА ОМРАЗАТА В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2018 г., София, Институт Отворено общество, 2018.

9. Кадена, М., С. Франкас, Н. Гарбин, Наръчник Противодействие на онлайн езика на омразата срещу ромите: Инструментариум за организации и активисти на гражданското общество, 2020., достъпно на https://amalipe.bg/publikacii/narychnici/

10. Кючуков, Х. Методика на обучението по български език и литература в началните класове в условия на билингвизъм. София: Просвета, 2004.

11. Полихронов, Д. Педагогически технологии за стимулиране на огрaмотяването в мултикултурна предучилищна, училищна и семейна среда. УИ "Св. Климент Охридски", 2021.

12. Танкова, Р. Алтернативи по пътя към грамотността. Технологии за обучение по четене и писане на деца и неграмотни възрастни. София: „Просвета“, 2012.

13. Танкова, Р. Дидактически технологии за начално овладяване на българския език с доминиращ майчин ромски и турски език. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2014.

14. Тоцева, Я. Началните учители и обучението на децата от различните етноси (154–171). В: Многообразие без граници. Велико Търново: Фабер. 2008.

15. Чавдарова-Костова, С., Възпитание и образование в мултикултурна среда. В: Педагогика. Теория на възпитанието. 2012, с. 234-244.

16. Чавдарова–Костова, С. Приобщаващо образование. София: Ун. изд. „Св. Кл. Охридски“, 2019.

НАЦИОНАЛНИ ДОКУМЕНТИ:

1. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020 г.)

2. Стратегия за превенция и намаляване на дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020)

3. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)

4. Национална стратегия за интеграция на ромите на Република България (2012-2020)

:

ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК

ED412

РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

Лектор: проф. д-р Мария Алексиева
гл. ас. д-р Златина Димитрова

1. Теоретични основи на мултикултурното образование
2. Същност и цели на мултикултурното образование
3. Социална организация на мултиетническите общества
4. Етнически, религиозни и социални аспекти на мултикултурната среда у нас
5. Специфика и организация на педагогическите взаимодействия в условия на мултикултурност
6. Особености и морални проблеми в мултикултурната класна стая
7. Анализ на учебните програми в начален етап на обучение в контекста на интеркултурното образование
8. Професионални и личностни компетентности на учителя за работа в мултикултурна образователна среда
9. Как да мотивираме малките ученици в условията на мултиетническа среда
10. Подходи, методи и техники за работа с деца и ученици в мултикултурна образователна среда
11. Педагогически инструментариум за обучение на деца и ученици билингви в мултикултурна среда
12. Педагогически инструментариум за огрaмотяване и изглаждане на граматически правилна реч на деца и ученици билингви в мултикултурна среда
13. Модели на взаимодействие между училището и семейството в процеса на възпитание и обучение на деца и ученици в мултикултурна среда

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА ПО ИЗПИТНИЯ ВЪПРОСНИК:

1. Алексиева, М., Модел за изграждане на мултикултурна образователна среда в началното училище. Бургас, 2016.

2. Алексиева, М., Идеен вариант на модел за изграждане на мултикултурна образователна среда. В: „Педагогически алманах“, УИ „Св. св. Кирил и Методий“, ВТ, 2016.

3. Алексиева, М., Образователен модул „Организиране на взаимодействията „семейство – училище” в условията на мултикултурност”, Фондация Програма „Стъпка по Стъпка“, София, 2014.

4. Герджикова, Н., Теория на мултикултурното образование, София, 2015.

5. Герджикова, Н., Мултикултурна педагогическа компетентност на началния учител. С: „i-Продължаващо образование“, 2016.

6. Герджикова, Н., Нагласи към мултилингвизма на български учители, работещи в мултикултурна социална среда. Психологията с лице към социалните проблеми. София, 2016.

7. Иванов, И., Интеркултурно образование – курс лекции. Аксиос, 1999., достъпно на file:///C:/Users/User/Downloads/Interculturno-Obrazovanie-lekcii.pdf

8. Иванова, И. ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ СПРЯМО РЕЧТА НА ОМРАЗАТА В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2018 г., София, Институт Отворено общество, 2018.

9. Кадена, М., С. Франкас, Н. Гарбин, Наръчник Противодействие на онлайн езика на омразата срещу ромите: Инструментариум за организации и активисти на гражданското общество, 2020., достъпно на https://amalipe.bg/publikacii/narychnici/

10. Кючуков, Х. Методика на обучението по български език и литература в началните класове в условия на билингвизъм. София: Просвета, 2004.

11. Полихронов, Д. Педагогически технологии за стимулиране на огрaмотяването в мултикултурна предучилищна, училищна и семейна среда. УИ "Св. Климент Охридски", 2021.

12. Танкова, Р. Алтернативи по пътя към грамотността. Технологии за обучение по четене и писане на деца и неграмотни възрастни. София: „Просвета“, 2012.

13. Танкова, Р. Дидактически технологии за начално овладяване на българския език с доминиращ майчин ромски и турски език. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2014.

14. Тоцева, Я. Началните учители и обучението на децата от различните етноси (154–171). В: Многообразие без граници. Велико Търново: Фабер. 2008.

15. Чавдарова-Костова, С., Възпитание и образование в мултикултурна среда. В: Педагогика. Теория на възпитанието. 2012, с. 234-244.

16. Чавдарова–Костова, С. Приобщаващо образование. София: Ун. изд. „Св. Кл. Охридски“, 2019.

НАЦИОНАЛНИ ДОКУМЕНТИ:

1. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014-2020 г.)

2. Стратегия за превенция и намаляване на дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020)

3. Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)

4. Национална стратегия за интеграция на ромите на Република България (2012-2020)